

До КМНС - за свещеност
06.01.11

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – РУСЕ

Русе 7000, ул. "Александровска" 57, тел. 082/881268, факс 082/881 269, e-mail: as@admcourt-ruse.com, www.admcourt-ruse.com

ИЗХ. № АС-01/03.01.2011 Г.

11-11-32704 01. 2011
2010 г.

**ДО
ПРЕДСТАВЛЯЩАЯ ВСС
ПРОФ. АНЕЛИЯ МИНГОВА**

**ДО
КОМИСИЯ "МЕЖДУНАРОДНО
ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО"**

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Д О К Л А Д

Относно: участие на Елга Цонева – председател на Административен съд – Русе в работна среща по проект на Европейската мрежа на съдебни съвети

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНГОВА,

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

С решение по т.41 от протокол № 44/29.11.2010г.. на ВСС бях командирована като представител на съдебната власт за участие в среща на работния екип по проекта "Развитие на минимални съдебни стандарти" на Европейската мрежа на съдебните съвети, която се проведе в Брюксел, Кралство Белгия на 13 декември 2010г.

I. Проектът "Развитие на минимални съдебни стандарти" е един от проектите, включени в оперативния план за 2010/2011г. на Европейската мрежа на съдебните съвети. Той е в изпълнение на цел № 4 от Стратегическия план на Европейската мрежа, а именно, да се насърчават добрите практики в областта на управлението на съдебната власт.

Необходимостта от реализиране на такъв проект се обосновава с липсата на взаимно доверие между съдебните власти в различните европейски държави, което произтича от липсата на разбиране за минималните стандарти, прилагани от всяка от тях при подбора и назначаване на кадри в съдебната система; в обучението на магистрати /първоначално и текущо/; и във връзка със съдебната етика.

Целта на проекта е да се идентифицират и формулират набор от минимални стандарти за съдебната власт в следните направления:

а/ компетенции/критерии за назначаване в органите на съдебната власт;

б/ обучение на магистрати;

в/ съдебна етика,

като се направи възможно оценяването на тези стандарти в по-късен момент, което ще доведе до повишаване на взаимното доверие между магистратите от различните държави на ЕС и ще бъде принос към постигане на обща европейска съдебна култура.

Дейностите по проекта предвиждат

1. Събиране на информация от Съдебните съвети, представени в работната група, чрез отговори на поредица от въпроси в посочените по-долу области

- правила/стандарти, прилагани във всяка правна система относно подбора, назначаването и повишаването на магистратите;

- правила/стандарти, отнасящи се до обучението на магистрати – първоначално и текущо; значението на първоначалното обучение в процеса на подбора и назначаването на кадри в съдебната система; значението на текущото обучение за повишаването или специализацията на магистратите; вид на началното и текущо обучение на магистрати /доброволно или задължително/;

- стандарти за етично поведение на магистратите; приет ли е Етичен кодекс от Съдебния съвет; отразени ли са в него изводите и препоръките, отправени в Доклад 2009-2010г. на Работната група по съдебна етика на Европейската мрежа на съдебните съвети.

Информацията за българската правна уредба в посочените три области бе предоставена на координатора на проекта - Съдебния съвет

на Испания, преди работното съвещание чрез отговори на въпросите от предварително изпратения въпросник.

2. Оформяне на набор от минимални съдебни стандарти във всяко от направленията и предложения кои от тях да са препоръчителни.

3. Дискусии по време на предвидените общо три съвещания на работната група върху предоставената от всеки Съдебен съвет информация.

4. Изготвяне на доклад от работната група с констатации, изводи и предложения в срок до 01.05.2011г. Докладът ще бъде предоставен на Генералната Асамблея на Европейската мрежа на съдебните съвети, която ще се проведе на 8-10 юни 2011г. в гр. Вилнюс, Литва

II. Първото съвещание на работния екип по проекта се състоя в Брюксел на 13.12.2010г. В него участваха представители на съдебната власт от 20 държави на ЕС. Като гост-експерт участва г-н Свен Урке – адвокат и международен член на Управителния съвет на съдебната администрация в Босна и Херцеговина.

Работната среща бе посветена на дискусии относно първото направление в проекта: правила/стандарти, прилагани в отделните правни системи при подбора, назначаването и повишаването на магистратите.

На всеки от членовете на екипа бе предоставена в писмен вид събраната предварително информация относно правилата за подбор, назначаване и повишаване на магистрати в държавите-членки на ЕС, представени в работния екип.

В рамките на един ден участниците в съвещанието дискутираха етапите от процедурата за постъпване в съдебната система, уредени в законодателствата на държавите, представени в работната група. Специално внимание бе отделено на следните въпроси: необходимо образование за постъпване в съдебната система; изпити за постъпване в съдебната система, респ. предходен опит /юридически стаж/; първоначално обучение и мястото му в процеса на подбор и назначаване на магистрати; финален достъп до органите на съдебната власт.

По въпроса за необходимото образование – бакалавърска или магистърска степен и продължителността на обучението / 3, 4 или 5 години/ е налице многообразие в различните правни системи. В някои правни системи, като напр. Англия, Ирландия, Шотландия, е възможно едно лице да бъде назначено за магистрат и без да притежава юридическо образование /за най-ниските нива органи на съдебната власт/. В Италия, за да бъде допуснато едно лице до конкурс за

магистрат, освен университетско юридическо образование, се изисква и последващо следдипломно обучение в специализирано Училище за правни професии. В преобладаващия брой държави от континентална Европа е посочено изискване – юридическо образование, степен бакалавър или магистър.

По отношение изпитите за първоначално постъпване в съдебната система събраната информация показва голямо разнообразие относно вид, тежест, обхват, продължителност, както и необходимото време за подготовка за тях. Въведените през последните години новости в изпитния процес в някои от европейските държави, показват стремеж кандидатът да бъде оценен не само с оглед неговите правни знания и умения, но да се оценят и неговите лични качества и пригодността му да заеме позицията на магистрат. Специално обсъждане бе посветено на Теста за психологическа пригодност, предвиден в няколко европейски държави /Холандия, Белгия, Румъния, Австрия/ и необходимостта от въвеждането му. Мнения споделиха представители на държави, в които е въведен такъв тест. Той предизвиква нееднозначни оценки, предвид възможността резултатите от него да бъдат използвани субективно. Там, където е приложим, тестът се приема като част от цялостната процедура по подбора на кандидати за назначаване в съдебната система. Дискусионен е и въпросът кога да се прилага тестът – при назначаването и/или в по-късен момент.

В почти всички европейски законодателства е поставено изискване за висок морал и добра репутация към кандидатите за магистратска длъжност. Интерес представлява въпросът как се доказват тези качества. Практиката показва, че се представят свидетелства за съдимост, препоръки от предходни работодатели, становища на професионални общности, провеждат се интервюта. В някои държави, като напр. Англия и Уелс, Ирландия, Шотландия и Норвегия, не е предвидено провеждане на изпити при първоначално встъпване в съдебната система, а комисиите за съдебните назначения събират сведения и преценяват професионалните и морални качества на кандидатите.

Кратко внимание по време на срещата бе отделено на необходимостта от владеене на чужд език от кандидатите за магистрати. Единствено в Италия владеенето на чужд език е въведено като изискване за заемане на длъжността. Изказани бяха мнения, че в днешно време в училищата и в правните факултети се провежда обучение по чужди езици, което би трябвало да положи добра основа за овладяване на чуждия език.

По отношение на първоначалното обучение за съдия/прокурор са възприети различни законодателни решения. В значителен брой държави то се провежда преди назначаването на длъжност в съдебната система и се разглежда като част от процеса за подбор на кандидати за магистратски длъжности, като напр. в Австрия, Румъния, Италия, Белгия, Унгария и др. В тези държави процесът на първоначално обучение, който предхожда назначаването в съдебната система, е много по-дълъг, отколкото възприетия у нас.

Направен бе и кратък обзор на органите, на които е възложен подборът и назначаването на магистрати, както и за началното обучение.

В края на работната среща г-н Свен Мариус Урке, адвокат от Норвегия и чуждестранен член на Управителния съвет на съдебната администрация в Босна и Херцеговина, запозна присъстващите с проведения в продължение на 3 години процес на преназначаване на магистратите в Босна и Херцеговина с цел обновяване на системата и постигане на баланс между независимостта и отговорността на магистрата.

Изказаните по време на съвещанието мнения и становища ще бъдат обобщени от координатора на проекта с цел изработване на минимални стандарти в областта на подготовката за заемане на длъжността, психологическа пригодност, обучението, назначаването и органи по назначаването на магистратите, които да осигурят и гарантират необходимата квалификация и независимост на магистратите. Те ще бъдат представени на следващото заседание на работната група.

III. График на дейностите по проекта

13.12.2010 г. – среща на работния екип в Брюксел, относно стандартите при селекция и назначаване на магистрати.

18.02.2011г. – работно съвещание в Мадрид, относно стандартите при обучение на магистрати /първоначално и текущо/.

11.04.2011г.– работно съвещание в Барселона, относно правилата/стандартите на съдебна етика.

01.05.2011г. – изработване и представяне на окончателен доклад на работната група.

ИЗГОТВИЛ:

Елга Цонева

председател на АС-Русе

